De accijns als provinciale belasting.

Over de vraag der doelmatigheid van den accijns als provinciale belasting, heeft bij de behandeling van het ontwerp van provinciale wet in de afdeelingen, tusschen de Kamer en de regering eene wisseling van denkbeelden plaats gehad, die, gelooven wij, de aandacht van het publiek wel waardig is. In het verslag der Commissie van Rapporteurs, vinden wij op art. 115 van het ontwerp het volgende aangeteekend:

»Over de 1ste alinea van dit artikel: *De voorgedragen provinciale belastingen mogen* NIET in accijnsen *bestaan*, zijn levendige beraadslagingen gevoerd.

»Men veronderstelde, dat de bedoeling was om onder *accijnsen* ook OPCENTEN *op de rijks-accijnsen* te begrijpen; en dat, indien het voorstel werd aangenomen, deze bepaling zou beletten, dat onder de in den loop dezes jaars ter bekrachtiging voor te dragen provinciale belastingen over 1851, accijnsen werden opgenomen. Mogt de regering van deze opvatting verschillen, dan wenschte men daaromtrent nader te worden ingelicht.

»Ofschoon eenige leden de bepaling overbodig oordeelden, daar zij in de bekrachtiging der wetgeving voldoenden waarborg tegen overdrijving of misbruik vonden, werd het denkbeeld om eenigen regel te stellen, waaraan de Provinciale Staten, in zake van belastingen, zich zouden hebben te houden, vrij algemeen goedgekeurd.

»Maar over de vraag, of *deze* regel doelmatig was, bestonden zeer uiteenloopende gevoelens.

»Eenige leden keurden het voorstel goed.

»Velen daarentegen beweerden dat er accijnsen waren, bijv. op den wijn en het gedestilleerd, waartegen geene billijke bezwaren bestonden, en die onder de minst drukkende belastingen konden gerekend worden. Zij oordeelden het daarom zeer verwerpelijk, de gelegenheid tot het heffen van dergelijke provinciale accijnsen, voor het vervolg, te beletten. Men behoorde in dezen vooral te zien op de plaatselijke gesteldheid van het gewest. De uitsluiting van alle accijnsen werd daarom, als te algemeen, gelaakt. Het denkbeeld, om daarvoor in de plaats te stellen: »»De voorgedragen »provinciale belastingen mogen niet bestaan in accijnsen op de eerste levens»behoeften, waaronder tarwe en rog»genbrood, spek, zout, zeep en brand»stoffen verstaan worden,"" »werd »door sommige leden goedgekeurd."

Op deze bedenking gaf de regering in hare memorie van Beantwoording, het volgende antwoord:

»Met het woord *accijnsen* bedoelt de regering zoowel de *opcenten op de rijks-accijnsen* als de afzonderlijk te heffen *provinciale accijnsen*.

»Deze bepaling komt haar voor van hoog gewigt te zijn. Zij acht het raadzaam en noodig, dat de bijzondere provinciale finantie-huishoudingen en de vermeerdering der belastingen door eene derde, tusschen den Staat en de plaatselijke gemeenten in, gevestigde publieke magt, binnen de naauwste grenzen worden beperkt. Vooral schijnt vermenigvuldiging der accijnsen, welke de gemeenten zullen blijven behoeven, te moeten worden gekeerd. In de accijnsen ligt — het is uit het voorbeeld der gemeenten gebleken — eene aanleiding tot gedurige opvoering van belasting. De verhooging kan op niet of naauwelijks merkbare wijze plaats vinden, en tot eene aanzienlijke hoogte worden opgevoerd, alvorens over haren druk worde geklaagd.

»Een zoo gemakkelijk middel ter vermeerdering van inkomsten kan niet anders dan tot verhooging van uitgaven aanzetten. Waar dus, gelijk bij dit wets-ontwerp, eene inkrimping der provinciale uitgaven wordt beoogd, is het geraden, alles, wat tot opvoering dier uitgaven brengen kan, zooveel mogelijk, te voorkomen.

»Aan het heffen van accijnsen ten behoeve der provinciale kas zijn bovendien eigenaardige moeijelijkheden verbonden. Eene afzonderlijke provinciale heffing zou medebrengen, dat aan de grens der provincie het binnenkomen en doorvoeren van niet-veraccijnsde goederen belet of belemmerd werd. Dit nu laat art. 31 der grondwet niet toe. Bij gevolg kunnen de provinciale accijnsen, voor zooveer zij niet als opcenten door de ontvangers der rijks-accijnsen in de provincie worden ingevoerd, slechts daar, waar dezelfde plaatselijke accijnsen bestaan, worden geheven, en zijn alzoo slechts in die provinciën uitvoerlijk, waar in alle gemeenten zulke accijnsen worden ingevorderd. Op die wijze wordt de provinciale belasting van de plaatselijke afhankelijk en moet vervallen, zoodra slechts ééne gemeente der provincie tot de afschaffing besluit.

»Is dit juist, gelijk niet te betwisten schijnt, dan kunnen ook geene accijnsen op wijn of gedestilleerd, waartegen dezelfde bezwaren gelden, als provinciale belastingen worden toegelaten.

»Wil de wetgever zijn doel bereiken, hij dient dan te zorgen, dat hij zelf niet in verzoeking kunne worden gebragt, om van den regel af te wijken; hij dient het voordragen van accijnsen als provinciale belastingen te verbieden. Bij de wet volgens art. 129 der grondwet, zal telkens eene afzonderlijke belasting tot te-gemoet-koming in eene dadelijke behoefte worden gevraagd. Men kan, wanneer de voorstellen zonder regel of beperking geschieden, niet wachten dat die afzonderlijke wetten zich steeds naar één stelsel zullen rigten. De voorgedragen bepaling is dus niet, gelijk sommige leden oordeelen, overbodig.

»Eene in de 1ste zinsnede gebragte wijziging zal het doel nog beter doen uitkomen."

Wij rekenen dit antwoord bijzonder opmerkelijk, niet zoozeer om het betoog zelf der juistheid van het voorschrift van de eerste alinea van art. 115, dan wel als eene bijdrage tot den geest, waarin het ontwerp vervat is. De regering wil niet enkel het provinciaal huishouden organiseren, zij wil in die organisatie zelve tevens de grondslagen leggen van een nieuw finantiëel huishouden. Zij wil noodzaken tot een zuinig huishouden, tot »inkrimping der provinciale uitgaven," door alles, wat tot opvoering dier uitgaven brengen kan, zooveel mogelijk, te voorkomen. De juistheid van deze redenering zal wel geen betoog behoeven. Men besluit ligtelijk tot eenige meerdere uitgaaf, wanneer het middel om in die uitgaaf te voorzien, digt bij de hand is, terwijl daarentegen juist de moeijelijkheid om in de uitgaaf te voorzien, het krachtigste motief is om zoo min mogelijk uit te geven. Zullen wij ooit tot doortastende bezuiniging en vereenvoudiging geraken, het zal moeten zijn, door tot zuinigheid en eenvoudigheid te *noodzaken*.

Vergissen wij ons niet zeer, dan is de bepaling van art. 115 alinea 1, een eerste stap tot de invoering van een nieuw finantiëel huishouden; de toepassing van een nieuw beginsel, dat men, opdat er niet te veel verbruikt worde, den toegang tot de bron niet te gemakkelijk maken moet. Waar de *gelegenheid* om uit te geven verminderd wordt, zal ook van zelf de *zucht* tot uitgeven verminderen. Diëet te houden is thans voor ons eene eerste behoefte, en geen diëet wordt beter in acht genomen, dan waar slechts een matig rantsoen wordt uitgereikt.

Door dergelijke »raadzame" en »noodige" beginselen in hare wetten op te nemen, zal de regering, terwijl zij zich den weg tot verdere vereenvoudigingen en bezuinigingen baant, tevens het afgesleten argument het treffendst wederleggen, dat *politieke* hervorming voor de natie, die op verbetering harer *stoffelijke* belangen wacht, een onvruchtbaar geschenk is. Bij eene verstandige regering gaat politische hervorming met verbetering van den materiëelen toestand hand in hand. Bezuinigen en vereenvoudigen is niet een bestaanden post schrappen of met eenige percenten verminderen; het is het huishouden zóó inrigten, dat de post van zelf verdwijne of, van den beginne af, op de spaarzaamste wijze ingerigt worde. Men moet onze provinciale en gemeente-huishoudingen gewennen, met weinig toe te komen, en het meest afdoende middel om haar hiertoe te brengen is, haar vermogen om uit te geven binnen redelijke grenzen te beperken. Op dezen weg voortgaande, zullen zuinigheid en eenvoudigheid, niet minder dan vrijzinnigheid, de grondslagen van ons constitutioneel huishouden zijn.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 20 junij. Eerstdaags zullen de leden der oppositie van onderscheidene bijzonder Zuid-Duitsche Kamers, in gemeenschap met eenige hoofden der democratische partij, te Eisenach eene bijeenkomst houden, ten einde te beraadslagen over de maatregelen die genomen kunnen werden ter afwering der beperkingen, waaraan de vrijheid der drukpers thans onderworpen wordt. Ook in Hanover zal eene gelijksoortige bijeenkomst plaats hebben van wege de Noord-Duitsche staten.

— De Pruisische gevolmagtigden volharden in hunne weigering, om op de door Oostenrijk bepaalde voorwaaarde in het congres zitting te nemen, en beroepen zich op de van Berlijn medegebragte instructiën, die het eigenlijke struikelblok zijn, waarop eene minzame schikking schijnt te zullen schipbreuk lijden. Daar nu ook van zijne zijde de graaf *v. Thun* blijft aandringen, om het regt van voorzitterschap voor Oostenrijk geldend te maken, en het tegenwoordige congres slechts als eene voortzetting van de vroegere bondsvergadering wil aangezien hebben, is er weinig uitzigt, dat deze geschilpunten, althans hier ter plaatse zullen kunnen beslist worden. Men vleit zich nog steeds dat, bijzonder de Oostenrijksche regering, het gevaarlijke van den tegenwoordigen staat van zaken zal inzien, en bij de di-

recte onderhandelingen die te Weenen en Berlijn aangeknoopt zijn, door eenige concessiën hieraan een einde zal maken. Een langere draling moet noodwendig eene volkomene scheuring na zich slepen, waarvan de gevolgen niet te berekenen zijn. Ook van de zijde der Pruisische regering wenscht men, zoo veel mogelijk, eene openlijke scheuring te verhinderen, weshalve zij dan ook aan haren gezant te Weenen nieuwe instructiën heeft gezonden ter bereiking van dit doel. De eerste dagen zullen ons doen zien of de meer gematigde eischen van Pruisen te Weenen een gunstig gehoor hebben gevonden.

— Alle berigten die men uit Saksen ontvangt, stemmen daarin overeen, dat de jongste maatregelen der regering, bijzonder ten aanzien van de vrijheid der drukpers, eene groote verbittering in de gemoederen hebben gewekt. Zonder de vrees, welke het aan de grenzen geconcentreerde Oostenrijksche leger inboezemt en dat steeds bereid is binnen te rukken, zou de openbare rust er naauwelijks kunnen gehandhaafd worden. Men vleit zich met de hoop, dat de koning ten gunste van den meer populairen prins *Albert* abdiceren zal.

Berlijn, *21 juni.* Men verneemt, dat de Deensche onderhandelaars verlangen ten spoedigste de vredesonderhandelingen tot een einde, welk het ook zij, te brengen, en zulks naar aanleiding der instructiën uit Kopenhagen ontvangen, daar de Deensche regering niet langer eenen gewapenden wapenstilstand tegenover de hertogdommen wil handhaven.

— Het ontwerp van eenen spoorweg van de Luxemburgsche grenzen over Trier naar den Saarbrucker-spoorweg, nadert zijne verwezenlijking.

— De prinses van Pruisen zal den 1sten juli zich naar Baden Baden begeven, om de badkuur te gebruiken.

— Eergisteren zijn de ratificatiën uitgewisseld van het met Baden gesloten verdrag, omtrent de verlegging van Badensche troepen naar Pruisische garnizoenen.

— Te Schwerin heeft de Mecklenburgsche regering, na gedane aanzegging aan de permanente commissie der Kamer van Afgevaardigden, het, door deze tot hare zittingen gebezigde locaal doen ontruimen. Het committé heeft tegen dezen maatregel geprotesteerd. Men verwacht, dat den 26sten juni de Kamers zullen worden ontbonden.

— Sommige bladen deelen mede, dat de heer v. *Thun* geweigerd heeft, de geloofsbrieven van den Pruisischen gezant aan te nemen. Sommigen beweerden zelfs, dat de Pruisische afgevaardigde bij het Frankfortsche congres teruggeroepen was, hetgeen echter voorbarig schijnt, althans indien men het berigt van de *N. Münch. Ztg.* gelooven mag.

ENGELAND.

Londen, *21 juni des avonds.* In het Huis der gemeenten heeft lord *John Russell* gisteren avond gezegd, dat de ministers niet voornemens waren, ten gevolge van de stemming in de kamer der lords, op ll. maandag, in eenig opzigt af te wijken van de gedragslijn, welke zij geraden hadden geoordeeld ten aanzien van de vreemde mogendheden te volgen, en dat zoolang zij in het bewind bleven, zijn ambtgenoot (lord *Palmerston*) niet zal handelen als Oostenrijksche, Russische of Fransche minister, maar als de minister van Groot-Britannië. Deze woorden werden herhaaldelijk toegejuicht en met algemeen genoegen ontvangen.

De heer *Roebuck* gaf zijn voornemen te kennen, om aanstaanden maandag de volgende resolutie aan de kamer voor te stellen: Dat de beginselen, die tot dusver aan de staatkunde van Hr. Ms. gouvernement tot rigtsnoer hebben gestrekt, zoodanig zijn als gevorderd werden tot het onbevlekt bewaren van de eer en waardigheid dezes lands en in tijden van voorbeeldelooze moeijelijkheden het best geschikt, om tusschen Engeland en de verschillende natiën der wereld den vrede te bewaren.

— Ten aanzien van den onlangs te Tauris bedwongene zamenzwering meldt een brief, dat op 21 Mei drie der zaamgezworenen waren onthoofd en hunne lijken boven de poort der stad geplaatst met de hoofden onder den linkerarm; kort te voren waren nog 9 ter dood gebragt; de chef der rebellie in Khorassan, zoo men meende oom van den Schach, was gevangen genomen en op eene wreedaardige wijze geëxecuteerd, daar hem, alvorens hij werd onthoofd, de beide oogen werden uitgestoken.

BELGIE.

Brussel, *22 juni.* Bij de opening der zitting van de Fransche Wetgevende Vergadering van gisteren, heeft de heer *Flandin* rapport uitgebragt namens de commissie voor het wets-ontwerp op de verhooging van het inkomen van den President der Republiek. De conclusiën zijn die welke werden vastgesteld door de negen leden, uitmakende de meerderheid der commissie. Bij dat rapport wordt namelijk, eenvoudig voorgesteld een krediet van 1,600,000 francs toe te staan voor installatie-kosten. De taak van den heer *Flandin*, om aan het rapport eenen behoorlijken vorm te geven, was zeer moeijelijk. Als gematigd republikein, moest hij zijn rapport zoodanig motiveren, dat dit naar genoegen was van de meerderheid die hem tot rapporteur had gekozen; die meerderheid nu, bestaat uit republikeinen zoo als hij, uit nog heftiger republikeinen dan hij, uit legitimisten en orleanisten. Hoe zoude men die verschillende opiniën tot een brengen, die alle concludeerden tot verwerping van het ontwerp, maar om zeer uiteenloopende redenen? Reeds bij de eerste voorlezing in de commissie, moest de heer *Flandin* zijn rapport veranderen. Zijn nieuw verslag, gisteren in de openbare zitting voorgelezen, heeft noodwendig, zelfs tegenstanders van de wet moeten kwetsen. Het is als het ware eene echo van de opinie der aanhangers van den generaal *Cavaignac*, zoodat én de leden der Bergpartij, én de orleanisten én de legitimisten niet bijzonder te vreden zijn. Men gelooft dan ook niet dat de conclusiën der commissie zullen aangenomen worden en men houdt het er voor dat het amendement, waarbij de geheele som als buitengewoon krediet voor 1850 wordt toegestaan, zal aangenomen worden. Echter zeide men gisteren, dat het ministerie, hetwelk zich met dat amendement scheen te kunnen vereenigen, ontwarende dat het oorspronkelijk ontwerp meer aanhangers verkreeg, daarop terugkwam en geene wijzigingen wilde aannemen. Wij weten echter niet, in hoever dit berigt met de waarheid overeenkomstig is.

In de vereeniging in het gebouw van den Raad van State is ll. Donderdag de vergadering zeer onstuimig geweest. 't Gold altijd de dotatie-wet. Er werd geen definitief besluit genomen, maar er is eene zeer belangrijke verwijdering ontstaan tusschen de beide fractiën der legitimistische partij. De gematigdste van haar, die de banier volgt van den heer *Berrijer*, heeft zich echter niet volkomen vereenigd met het gevoelen van de heeren *Molé*, *Thiers*, *de Broglie*, die aan den President, voor de loopende dienst, willen toestaan, wat hij vraagt. De heer *Berrijer* heeft daarop eenige beperkingen voorgesteld. Het is waarschijnlijk dat ieder zijn instinct zal volgen en dat de gematigde partij, bij de stemming over deze wet, niet zoo veel orde en eensgezindheid aan den dag zal leggen, als bij die over de kieswet.

Na de voorlezing van het rapport van den heer *Flandin* heeft de vergadering zich bezig gehouden met onderscheidene voorstellen omtrent het duël, en deze in overweging genomen.

De generaal *de la Hitte*, minister van Buitenlandsche Zaken, heeft aangekondigd dat het geschil met Engeland geschikt was. De Engelsche regering stemt er in toe, om, tot regeling der Grieksche aangelegenheden, terug te komen op het Londensche tractaat, en om die bepalingen der te Athene geslotene overeenkomst, welke nog niet ten uitvoer konden gelegd worden, te vervangen door de daarmede overeenstemmende bepalingen, welke voorkomen in het tractaat, den 19den april te Londen gesloten.

FRANKRIJK.

Parijs, *21 juni.* Men heeft in den laatsten tijd veel gesproken over den gezondheids-toestand van den ex-Koning *Lodewijk Philips* en zelfs dien als zeer ongunstig voorgesteld. Van eene geloofwaardige zijde wordt thans verzekerd, dat dit laatste geenszins het geval is, en dat de ex-Koning zeer in beterschap toeneemt.

Het *Journal des Débats* meldt zelfs, dat de toestand van *Lodewijk Philips* aanmerkelijk is verbeterd en men zich met een spoedig herstel mag vleijen.

— De uitvinder der orthopedie, de heer *Humbert*, is in 73-jarigen ouderdom te Morley overleden.

— Men schrijft uit Monfort dat aldaar onlangs de volgende afstammelingen van zekeren landbouwer *Peschard*, oud 83 jaren, te gelijker tijd hunne eerste communie gedaan hebben, als zijn zoon, welke 10 jaren, zijn kleinzoon, welke insgelijks 10 jaren, en de dochter zijner kleindochter, welke 10 jaren en 2 maanden oud waren, zoodat zich hier afstammelingen van denzelfden man in drie verschillende graden, maar van denzelfden leeftijd bijeen bevonden.

ITALIE.

De Sardinische dagbladen houden zich nog altijd bezig met het door den Paus in zijne jongste allocutie over hun land uitgesproken oordeel, hetwelk volgens hen ten eenen male ongegrond is, en waarover zij zich ten hoogste geraakt betoonen. Dat dit niet enkel het geval is met de liberale bladen, blijkt uit een artikel van het Turijnsche dagblad *Il Resorgimento*, hetwelk als tolk der ultra-behoudende partij bekend staat, en zich onder anderen aldus uitlaat:

»Twee volken, het eene aan de noordelijke, het andere aan de oostelijke grenzen van Frankrijk gelegen, behooren tot de weinigen die te midden der algemeene krisis, waaraan Europa gedurende de twee laatste jaren blootgesteld was, eene bijzondere gehechtheid aan de constitutioneele monarchie en aan de zaak der orde betoond hebben. Het in zulke moeijelijke omstandigheden door Piëmont en België gehouden gedrag bewijst ten duidelijkste, dat het liberalismus en de katholijke godsdienst zeer wel te zamen kunnen gaan zonder nadeel voor den voorspoed der staten.

»De allocutie van den Paus strekt om het tegendeel te doen gelooven; en indien de daarin aangehaalde feiten in allen deele waar en geloofwaardig waren, dan zou men er uit moeten opmaken, dat de bevestiging van den openbaren vrede geenszins de bedoeling noch de wensch is der tegenwoordige raadslieden van het hof van Rome.

»Indien de pauselijke allocutie, bestemd om het protest der Belgische bisschoppen te ondersteunen en den senaat te beletten zijne goedkeuring te hechten aan de bereids door de Kamer van Afgevaardigden aangenomen wet op het onderwijs, aan het doel beantwoord had waarmede zij werd uitgesproken, dan zou in België eene groote gisting ontstaan zijn en den senaat tot het verwerpen der wet bewogen hebben, waardoor onvermijdelijk de republikeinen in dat land wakker geworden en aangedreven zouden zijn om eene herziening der constitutie en de afschaffing der Eerste Kamer te vorderen.

»De Voorzienigheid heeft de Belgen voor zulke gevaarlijke proefnemingen willen bewaren en gedoogd dat de allocutie aldaar niet in tijds aankwam; en de senaat heeft voor het aannemen der wet, zijn eigen geweten, den geest en de letter der constitutie en het openbaar belang geraadpleegd, en zich niet naar een vreemden invloed willen plooijen.

»Indien de in Piëmont afgeschafte privilegiën der geestelijkheid, die van zuiver burgerlijken aard waren, indien de veroordeeling van den aartsbisschop van Turijn wegens overtreding der wet, inderdaad dat karakter hadden, hetwelk de allocutie van den Paus daaraan wil toekennen, of indien zij werkelijk die ergernis hadden gegeven, waarover de Paus zich beklaagt, dan zou ons land de rust niet genieten, die er heerscht; dan zou onze vorst niet overal met die bewijzen van vreugde begroet worden, waarmede men hem op zijne jongste reize door Savoye allerwege ontvangen heeft, dan zou niet het geheele volk thans mede feestvieren bij het huwelijk van zijnen doorluchtigen broeder, den Hertog *van Genua* met de Prinses *van Saksen*.

»Daar de feiten, in de allocutie aangehaald, niet met de waarheid overeenkomstig zijn, en daar men niet kan onderstellen dat het hof van Rome daarvan geheel onkundig is geweest, zoo moet men daaruit opmaken dat de redenen, die tot deze allocutie en tot de aan het Piëmontesche ministerie gerigte nota aanleiding gegeven hebben (eene nota die, tegen alle diplomatieke voegzaamheid, reeds vooraf in de dagbladen was bekend gemaakt), niet van zuiver godsdienstigen aard waren.

»Gewoon om de uitspraken van den Heiligen Apostolischen Stoel te eerbiedigen, buigen wij het hoofd voor de ondoorgrondelijke raadsbesluiten der Voorzienigheid, die zich soms van de menschelijke verkeerdheden, dwalingen en hartstogten weet te bedienen om verhevener oogmerken te bereiken. En zoo wij ons aan den eenen kant verheugen kunnen, dat de droefenis des Pausen getemperd wordt door de dankbaarheid, waarvan hij doordrongen is jegens de katholijke en niet-katholijke vorsten, die hem in het bewind van de Kerkelijke Staten hersteld hebben, dan moeten wij, die opregte katholijken zijn, aan den anderen kant vurige gebeden tot den Allerhoogste rigten, opdat het hof van Rome verstandiger en opregter raadslieden moge vinden wat betreft de aangelegenheden, die het met vreemde gouvernementen te behandelen heeft, en die tot derzelver burgerlijke en wereldlijke regten betrekking hebben.”

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *23 juni.* Dezer dagen is door den Hoogen Raad uitspraak gedaan in de zoo veel gerucht gemaakt hebbende zaak van het O. M. tegen den alom bekenden pseudo-»*Drutensche wonderdocter.*” *Gijsbert Ernste*, beklaagd wegens onbevoegde uitoefening der geneeskundige praktijk. Men zal zich herinneren, dat deze persoon bij vonnis der arrond.-regtbank te Nijmegen van 5 october a. p. werd ontslagen van alle regtsvervolging, als zullende de feiten hem ten laste gelegd, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding opleveren. Van dit vonnis voorzag zich het O. M. in hooger beroep, met dat gevolg, dat, met vernietiging van gezegde uitspraak, de geappelleerde, bij het provinciaal geregtshof van Gelderland, werd schuldig verklaard aan het voorschreven misdrijf en veroordeeld tot eene geldboete van *f* 25 c. e. De veroordeelde nu, zich tegen dit gewijsde in cassatie beroepende, werd hetzelve bij het hoogste regterlijke collegie ter toetse gebragt en bij arrest van 18 dezer hieromtrent uitspraak gedaan.

De Hooge Raad echter heeft de aangevoerde middelen van cassatie verklaard ongegrond en mitsdien het gedaan beroep *verworpen.* (*Handbl.*)

Leiden, *22 juni.* De Rector en de Senaat der hoogeschool hier ter stede, hebben aan de studerende jongelingschap een gedrukt manifest rondgezonden, waarin zij in sierlijke bewoordingen hulde doen aan de wijze, waarop door hen in de voorgaande week het 275-jarig bestaan der Leidsche akademie gevierd is, en hen aansporen tot alles wat strekken kan om den luister der hoogeschool te bevorderen. Dit manifest is in de Latijnsche taal opgesteld en onderteekend door de hoogleeraren *de Wal* en *Cock*, als rector en secretaris.

† *Arnhem*, *24 juni.* Men verneemt dat het corps muzijkanten der stedelijke schutterij van Zutphen op woensdag den 26sten dezer maand, in *de Kroon* te Dieren, het gewoon jaarlijksch feest houden, en in den namiddag van dien dag eenige muzijkstukken zal uitvoeren.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van zaturdag, *22 juni.*

In deze zitting zijn de beraadslagingen over het ontwerp der provinciale wet voortgezet.

De artt. 128 tot 133 zijn zonder beraadslagingen en zonder stemming aangenomen.

In art. 134 is, op voorstel van den minister eene

wijziging gebragt ten gevolge waarvan dat art. alsnu luidt als volgt: »Zij bevelen behoudens de bepalingen der wet, door art. 191 der grondwet gevorderd, het aanleggen of verbeteren van provinciale wegen, gebouwen, werken en inrigtingen."

Art. 135 zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Op art. 136 is door den heer *v. Nispen* een amendement voorgedragen, strekkende om het overeenkomstig art. 193 der grondwet te doen luiden. Dat amendement is met 32 tegen 29 stemmen verworpen en art. 136 aangenomen.

Art. 137 wordt goedgekeurd.

In art. 138 is eene ligte wijziging van redactie door den minister gebragt. — Goedgekeurd.

Artt. 139—149 worden of zonder beraadslagingen of na eene korte woordenwisseling onveranderd aangenomen.

Op art. 150 had de heer *Poortman* een amendement voorgedragen, dat de minister als het zijne overneemt, en waardoor dat art. aldus wordt veranderd: »Eene door de staten onder onze goedkeuring te maken instructie voor de Gedeputeerde Staten, regelt de uitoefening hunner bevoegdheid tot de dagelijksche leiding en uitvoering van zaken overeenkomstig de bepalingen der artt. 151—162." — Aangenomen.

Artt. 151—154 geven tot geene discussie aanleiding. — Goedgekeurd.

Op Art. 155 is door den heer *v. Eck* een amendement voorgesteld, strekkende om als derde zinsnede te stellen. »Zij (Gedeputeerde Staten) zijn evenzeer tot de eerstvolgende vergadering van de Provinciale Staten zonder magtiging bevoegd tot het voeren van een regtsgeding, indien de provincie daarin verweerdster is." Dat amendement wordt verworpen met 52 tegen 12 stemmen en het art. onveranderd aangenomen.

Artt. 156 en 157 zijn zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen. Een amendement van den heer *van Randwijck* op art. 156 is ingetrokken.

De beraadslagingen worden geopend over art. 158, houdende bepaling dat »de keuren of politie-verordeningen der waterschappen behoeven hunne goedkeuring" (die van Gedeputeerde Staten.)

De heer *Backer* herinnert, dat bij art. 138 van dit ontwerp het volgende is vastgesteld: »Zij (de Staten der provinciën) zijn bevoegd, behoudens de bepalingen der wet, door art. 191 der grondwet gevorderd, de inrigtingen en reglementen der waterschappen te veranderen en nieuwe vast te stellen. Hunne besluiten te dien aanzien worden onderworpen aan onze goedkeuring. Daarop zijn de bepalingen der artt. 98 en 99 van toepassing, "terwijl alsnu in art. 158 wordt voorgedragen: De keuren of politie-verordeningen der waterschappen behoeven hunne goedkeuring (van Gedeputeerde Staten)." Hij leidt zoowel daaruit als uit hetgeen door de regering aangemerkt is in de gewisselde stukken, ten aanzien van de uitlegging, die aan art. 192 der grondwet wordt gegeven, af, dat de regering aan de woorden: »bestaande inrigtingen en reglementen der waterschappen" die beteekenis geeft, dat daaronder niet zijn begrepen de *keuren* of *politie-verordeningen* en dat de regering het er voor houdt, dat de waterschappen zelve die *keuren* of *politie verordeningen* kunnen vaststellen. Het is dat gevoelen, dat spreker meent te moeten bestrijden. Hij merkt daarbij op, dat het onderscheid, dat de regering tusschen reglementen en keuren en politie-verordeningen maakt, moeijelijk streng vol te houden is. Zeker is het, dat op sommige plaatsen de namen van *keuren*, *reglementen*, *verordeningen*, *ordonnantiën*, enz. door elkander worden gebruikt. Hij meent alsnog aan de regering naar het juiste onderscheid tusschen de woorden *keuren* en *reglementen* te moeten vragen. De regering zegt in hare Memorie tot Toelichting, dat keuren maatregelen van bestuur of politie zijn, wier bekrachtiging een bijzonder, plaatselijk, spoedig, soms technisch onderzoek eischt, zoodat zij, uit den aard der zaak, niet van de volle vergadering der provinciale vertegenwoordiging, maar van het collegie der Gedeputeerde Staten moet afhangen. De inrigtingen en reglementen, waarvan art. 192 der grondwet gewaagt, zouden alzoo als de grond wet voor de waterschappen moeten worden beschouwd. Volgens het ontwerp zijn derhalve keuren *eenvoudige maatregelen van bestuur* of *politie*. Die uitlegging, die vinding, moge fraai zijn, doch zij komt den spreker voor, niet de ware te zijn. Hij gelooft integendeel, dat thans bij de grondwet in art. 192 wordt gesproken van *bestaande inrigtingen* en *reglementen*, waardoor dus iets tweeledigs wordt aangewezen: eerstelijk *de inrigting* van het waterschap, en ten tweede de reglementen om die inrigting *in stand te houden*, zonder in deze reglementen eenig onderscheid toe te laten of van eene derde soort te gewagen. Onder art. 192 der grondwet is alzoo alles begrepen, wat 1o. de *daarstelling* en 2o. *instandhouding* der waterschappen aangaat. Op die wijze kan er geene verwarring ontstaan over de beteekenis en de uitlegging der grondwettelijke bepaling. Maar al gaf spreker voor een oogenblik toe, dat er een verschil bestaat tusschen *reglementen* en *keuren*, dan beweert hij, dat het maken van keuren evenzeer bij de Provinciale Staten te huis zou behoren als de reglementen. Wij kennen toch slechts *drie* soorten van wetgevende magt; wij kennen geene andere magt, die autonomie heeft, en elk deel der wetgeving behoort alzoo door eene van die drie magten te worden daargesteld. Het zijn de Provinciale Staten, die geregtigd zijn provinciale verordeningen te maken. De bedoelde reglementen en keuren moeten *provinciale* verordeningen zijn. Spreker ontkent vervolgens de bewering, dat de waterschappen gelijk gesteld moeten worden met zedelijke ligchamen, en dat men aan de waterschappen niet kan onthouden, dezelfde regten, die de zedelijke ligchamen hebben, om hare verordeningen daar te stellen; spreker ontkent de gegrondheid van die vergelijking en derhalve ook de juistheid van de gevolgtrekking, welke daaruit wordt afgeleid.

Na breedvoerige ontwikkeling beweert spreker, 1o dat het onderscheid tusschen reglementen en keuren gemaakt, niet kan opgaan; en 2o dat keuren onder reglementen moeten worden begrepen; dat zij niet kunnen worden daargesteld door de waterschappen, maar dit geschieden moet door de wetgevende magt. Vervolgens heeft hij het vraagstuk van de meer feitelijke zijde beschouwd, en de opmerking bestreden, dat de waterschappen de magt om keuren te maken volstrekt zouden behoeven. Hij betwist die meening in de eerste plaats met het oog op de waterschappen zelve en vreest, dat uit het aannemen van dit beginsel de grootste verwarring zal ontstaan. Immers het getal waterschappen in Zuid-Holland beloopt niet minder dan 700 en het geheele getal voor het Vaderland zou een onbekend cijfer bedragen. Hij vraagt het, welk een groot getal keuren en politie-verordeningen zullen er niet worden daargesteld, wanneer men de waterschappen het regt verleent ze vast te stellen en Gedeputeerde Staten ze alle n behoeven goed te keuren, vooral wanneer men denkt aan de manie van velen tot het maken van allerlei soort verordeningen. Dit zal niet leiden om meerdere eenheid in de wetgeving te brengen. Bovendien, als men het regt aan de waterschappen toekent, dan zal men het evenmin aan zoovele andere ligchamen in den Staat kunnen onthouden, die daarop evenzeer aanspraak meenen te mogen maken. — In de *tweede* plaats met het oog op de zaken, die in de waterschappen worden behandeld. Dat zijn geene zaken van gering belang. Neen, het zijn soms beperkingen van den eigendom. Hij wijst daarbij op een werk »Over de beperking van het eigendomsregt," waarin opgesomd wordt, wat er bij de waterschappen deswege voorvalt. Daaruit kan blijken, van hoe groot gewigt die zaken voor eigenaars zijn. Bovendien is het geheel onzeker, wat onder politie-verordening moet worden verstaan. Ook daaruit zal men zich moeijelijk kunnen redden. Hij acht het onnoodig en verderfelijk, dat de waterschappen zelve keuren en reglementen maken, zij zullen zelfs met veel meer klem ze ten uitvoer kunnen brengen, wanneer die vorderingen door anderen zullen zijn vastgesteld. Doch hij acht het ten *derde* niet wenschelijk met het oog op de personen, waaruit die waterschappen zijn zamengesteld. Deze zullen toch bestuurders, wetgevers en uitvoerders te gelijkertijd zijn. Zal men bij de ingelanden niet telkens het vermoeden doen ontstaan, dat zij worden benadeeld, dat de genomene maatregelen strekken tot bevordering van eigen belang en zij in strijd zijn met het algemeen belang? Dat er werkelijk misbruiken kunnen ontstaan, is uit vele bijgebragte voorbeelden gebleken en later zal er gelegenheid zijn dit nog verder te doen uitkomen. Uit een en ander trekt spr. het gevolg, dat feitelijk, van alle zijden beschouwd, het niet wenschelijk is, dat aan de waterschappen het regt worde verleend om keuren te maken. Het komt hem voor, dat art. 158, waarbij de goedkeuring van Gedeputeerde Staten op die keuren of politie-verordeningen gevorderd wordt, in het stelsel der regering zeer inconsequent is, doch tevens dat het zeer ongrondwettig is, daar Gedeputeerde Staten belast zijn met het dagelijksch beleid en de uitvoering van zaken. Gedeputeerde Staten moeten zijn de uitvoerders, de Provinciale Staten zijn de wetgevers. De Provinciale Staten zijn bij art. 138 bevoegd verklaard de inrigtingen en reglementen der waterschappen vast te stellen: zij zijn daartoe bijzonder bevoegd; men moet hun dat regt laten. Hij gelooft zelfs, dat men het daarvoor mag houden, dat de Provinciale Staten de beste wetgevers voor de waterschappen zijn. Zij zijn veel meer onpartijdig dan de besturen. Er bestaat niet de minste zwarigheid, de bevoegdheid aan de Prov. Staten te laten; het ligt in den kring hunner bevoegdheid. Op alle deze gronden acht hij het wenschelijk, dat art. 158 niet in de wet worde opgenomen.

De heer *Lotsy* herinnert, dat er nopens dit vraagstuk drie gevoelens worden omhelsd: 1o. het beginsel, dat bij art. 158 wordt voorgedragen. Sedert jaren hebben velen en ook hij gewenscht, dat dit stelsel wierd aangenomen, hetwelk hij als het éénig waarlijk heilzame in het algemeen belang beschouwt. — 2o. heeft men geoordeeld, dat de waterschappen *geene* autonomie moeten hebben, en 3o. dat zij dat regt *wel* moeten bezitten. Nu komt het hem voor, dat, welk gevoelen men ook voorstaat, men het voorstel der regering kan aannemen. Immers zij, die dat regt aan de besturen der waterschappen betwisten (gelijk de vorige spreker), kunnen niet volhouden: dat de vaststelling der keuren door de geheele vergadering der Prov. Staten moet geschieden. Daarentegen kunnen zij, die het laatste gevoelen voorstaan, toch niet verlangen, dat de waterschappen boven Gedeputeerde Staten en boven Provinciale Staten verheven zullen zijn. In het belang van de eenheid en eenvormigheid van de wetgeving is het ook voor hem wenschelijk, dat Gedeputeerde Staten hunne goedkeuring verleenen. Hij gelooft, dat de zaak thans in staat van wijzen is. Sedert lang heeft het verschil bestaan, het kan nu worden uitgemaakt. Neemt men dit artikel uit de wet weg, dan zal het wederom onbeslist blijven.

De heer *Wintgens* is het met den vorigen spreker niet eens, dat de zaak is voldongen. Zijns inziens wordt door art. 158 inbreuk gemaakt op art. 192 der Grondwet, wetgeving en bestuur moeten gescheiden worden. Het bestuur moet geene wetten maken. Zij moeten uitgaan van verschillende personen. Hij toont aan, dat juist de oorsprong, de aanleiding en de kiem der voorgestelde bepaling bewijzen, hoe ongeschikt de bedoelde besturen tot wetgevers zijn. Hij is geen voorstander van het droombeeld der autonomie van de waterschappen. Hij herinnert, dat het lid der Kamer, de heer *Donker Curtius*, gedurende eene reeks van jaren tegen die veronderstelde magt strijd gevoerd heeft; dat de Hooge Raad reeds in de jaren 1841 en 1842 onder het bestaan der vorige Grondwet beslist heeft, dat de Provinciale Staten de bevoegde magt waren om keuren en strafbepalingen vast te stellen, en dat alzoo onder de vorige Grondwet de jurisprudentie in dat opzigt was gevestigd. Hij oordeelt, dat de autonomie (een woord, waarmede de Duitschers dweepen, doch dat niets beteekent) aan de waterschappen niet toekomt, en dat de Grondwet dit aan Provinciale Staten toekent.

Hij beroept zich, tot staving van zijn gevoelen, op de meening van den heer *van Sonsbeeck*, die in zijne »Proeven over de zelfstandigheid der regterlijke magt" de afzonderlijke exceptionele wetgeving uitsluit. Hij voorziet, dat, wanneer art. 158 wet wordt, daaruit allerlei conflicten zullen ontstaan over de vraag: wat reglementen of wat keuren zijn? Wat door Prov. Staten zal worden vastgesteld, of door Ged. Staten goedgekeurd? Naar zijne meening is het woord *keuren* eene algemeene uitdrukking, die niet in eenen beperkten zin in de wet kan worden opgenomen. Hij kan niet toegeven dat er een zoo groot onderscheid tusschen keuren en reglementen zou bestaan. Om dit aan te toonen beroept hij zich op hetgeen bij de grondwets-herziening is voorgevallen. Hij leidt daaruit af dat de grondwetgever den stempel op de voordragt der regering geslagen heeft, en dat onder reglementen keuren zijn begrepen. Ten slotte beroept hij zich op het gezag en op den helderen blik van den tegenwoordigen minister van Binnenlandsche Zaken, die z. i., blijkens een besluit van 8 december 1849, zijn oordeel zou bekrachtigd hebben.

De heer *van Doorn* acht den twist over de magt der waterschappen op dit oogenblik doelloos en ijdel. Immers volgens art. 191 der grondwet regelt de wet het algemeene en het bijzondere bestuur van den waterstaat. Bij de vaststelling dier wet kan het vraagstuk behandeld en beslist worden. Intusschen is het doelmatig, hetgeen thans werkelijk geschiedt, niet aan de kennisneming van Gedep. Staten te onttrekken. Het komt hem dus voor dat art. 158 behoort te worden aangenomen. Hij kan de redenering van den heer *Backer* niet geheel toegeven en zou het nadeelig achten indien er zonder medewerking van de eigenaren of ingelanden verordeningen wierden daargesteld. Door art 158 blijft echter de zaak in haar geheel, daardoor wordt zekerheid gegeven dat de verordeningen niet kunnen worden uitgevoerd zonder goedkeuring der Staten. Hij blijft de wet, die uit art. 191 der grondwet moet voortvloeijen, te gemoet zien.

De heer *Poortman* is voor de weglating van het art. uit het ontwerp. Bij het bestaande geschil van gevoelen, of de waterschappen autonomie bezitten, moet de verwarring niet worden vermeerderd en moet men tot geene nieuwe questiën aanleiding geven. Hij verlangt de weglating te meer, juist omdat er eene nieuwe wet volgens art. 191 der grondwet op dit stuk moet worden gemaakt. Daarbij kan de quaestie uitgemaakt worden. Daarbij zal beslist worden of de autonomie al dan niet grondwettig aan de waterschappen toekomt; waartoe is het dan noodig bij deze wet inbreuk te maken op de beslissing die dan zal genomen worden? Daartoe kan hij niet medewerken.

De heer *Boxman* stemt gerust voor het artikel. Hij gelooft dat de geheele zaak daardoor wordt gedomineerd, dat ingelanden behoorlijk worden vertegenwoordigd en dat de inrigtingen en reglementen van de waterschappen, die hij wel degelijk van de keuren en politie-verordeningen onderscheidt, door de Provinciale Staten worden herzien. Met belangstelling ziet hij de algemeene wet te gemoet, die art. 191 der grondwet voorschrijft. Daardoor kan de zaak behoorlijk worden geregeld, misbruiken worden geweerd en bezuiniging en vereenvoudiging in het beheer kunnen ontstaan. Bij de behandeling dier algemeene wet zal de tijd en gelegenheid daar zijn, om dit alles breeder ter sprake te brengen.

De heer *v. d. Linden* toont uit vroegere en latere verordeningen aan, dat er wel degelijk een onderscheid tusschen reglementen en keuren is in het oog gehouden. Hij meent dat men veilig dat onderscheid kan aannemen, zonder te vreezen dat daaruit verwarring zal ontstaan. Hij vraagt het hoe 't toch mogelijk zou wezen dat b. v. in Zuid-Holland, waar, zoo als men medegedeeld heeft, 700 waterschappen bestaan, de Provinciale Staten zouden kunnen oordeelen wat die 700 instellingen zouden kunnen noo-

dig hebben. De Provinciale Staten zouden zich ook dan door Gedeputeerde Staten wel moeten doen inlichten. Ook deze zouden moeten afgaan op de inlichtingen van eigenaren. Hij ziet er dan ook geen bezwaar in, en ook geen strijd met de grondwet, dat bij deze wet de goedkeuring van Gedeputeerde Staten gevorderd wordt op de keuren en politie-verordeningen op waterschappen. Daardoor zal geen inbreuk gemaakt worden op hetgeen op dit oogenblik werkelijk bestaat.

Op voorstel van den minister wordt besloten de beraadslagingen te schorsen tot heden avond te 7½ ure.

Avondzitting van zaturdag 22 juni.

De discussiën over het gewigtig vraagstuk omtrent de bevoegdheid der waterschappen om, onder goedkeuring der Gedeputeerde Staten, keuren of politieverordeningen te maken, zijn heden avond ten einde gebragt en met 38 tegen 25 stemmen in den zin van het gouvernement beslist, na voorafgaande verwerping van een amendement van den heer *Donker Curtius*. — Verder zijn behandeld art 162, waarbij van regeringswege eene nieuwe zinsnede is gevoegd (heftig bestreden en krachtig verdedigd) bepalende de oprigting van *bureaux van statistiek* in de onderscheidene provinciën. Met 33 tegen 28 stemmen is het aldus gewijzigd artikel aangenomen. Maandag voortzetting.

Correspondentie.

Het stuk, handelende over de onderteekenaars van de bekende Utrechtsche petitie, wordt niet geplaatst.

DRUKFOUT.

In de *Arnhemsche Courant* van zaturdag 22 juni, staat 4de bladz. 1ste kolom, bovenaan: *Vierde* bijdrage *tot de Doorwerthsche quaestie;* lees: *vierde* bijlage enz.

Advertentiën.

In den ouderdom van ruim Zeventig Jaar overleed heden nacht de Heer *HARMANUS HESSELINK*, vroeger Papierhandelaar alhier.

ZUTPHEN, den 23sten Junij 1850.

Ten overstaan van den Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal op Woensdag den 26sten Junij 1850, des avonds om 7 uur, in het Logement *het Hof van Holland*, in de Weverstraat, te *Arnhem*, finaal worden verkocht:

Een kapitaal WINKELHUIS, te *Arnhem*, in de Rijnstraat, breeder bij billetten omschreven, bij inzet met de hoogen gebragt op . . . . *f* 13,800.

Nadere informatiën zijn te verkrijgen ten Kantore van voormelden Notaris te *Arnhem*. — *Brieven franco.*

Door verandering van woonplaats, zal door het ministerie van den Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, op Woensdagen den 26sten Junij en 10 Julij 1850, telkens des avonds om 7 uur, in het Logement *het Hof van Holland*, in de Weverstra t aldaar, in 2 Perceelen en in Massa worden ingezet en finaal verkocht:

Het van ouds gerenommeerde en alom bekende KOFFIJHUIS *VAN PULSERS* bij de Schipbrug aan den *Rijn*, te *Arnhem*, bestaande uit fraaije ZAAL met 2 zich daar achter bevindende BERGPLAATSEN en PAKHUIS, 2 ZOLDERS en verdere GEMAKKEN, voorts het daarbij staande HEERENHUIS, gemerkt Wijk G. No. 40, bevattende vijf BENEDEN- en drie BOVENKAMERS, alsmede grooten KELDER, KEUKEN en POMP.

Voormeld perceel heeft een onbelemmerd uitzigt over den *Rijn*, op de *Nijmeegsche* en *Cleefsche bergen*, en is om deszelfs gunstige ligging aan de Rivier, tot alles in te rigten.

Ter bezigtiging vervoege men zich bij den medeeigenaar *A. G. PULSERS*, en om nadere informatiën betrekkelijk de verkoops-voorwaarden ten Kantore van voormelden Notaris. — *Brieven franco.*

Mr. *VAN DAALEN*, Notaris te *Wageningen*, maakt bekend, dat de bij gedane annonces en biljetten omschrevene ONROERENDE GOEDEREN onder *Oosterbeek*, bij inzet en hooging zijn gebragt tot de volgende prijzen, als No. het LANDGOED den *PIETERSBERG*, op *f* 29100, No. 2 op *f* 75, No. 3 op *f* 560, No. 4. op *f* 260, massa No. 3 en 4 op *f* 825, No. 5, groot circa 1 Bunder en 30 Roeden, *f* 650, No. 6, groot circa 77 Roeden, op *f* 1500, massa No. 5 en 6 *f* 5000. No. 7, groot circa 46 Roeden 80 El, op *f* 1210, zijnde No. 5, 6 en 7 gelegen aan de helling van den *Paaschberg*, van waar men een rijk en uitgestrekt vergezigt geniet, bijzonder geschikt om tot BUITEN-VERBLIJVEN te worden aangelegd; dat de toewijzing of laatste veiling zal gehouden worden in het Logement de *Witte Poort*, te *Oosterbeek*, op *Zaturdag den 29sten Junij 1850*, des middags om 12 uur precies; dat inmiddels hoogen gesteld en informatiën kunnen verkregen worden ten Kantore van genoemden Notaris, waar eigendomstitels en veilingsvoorwaarden ter inzage liggen.

Aan het Heerenhuis, op voormeld Landgoed, zal door voornoemden Notaris Mr. *VAN DAALEN*, op Maandag den 1sten Julij 1850 en volgende dagen, des voormiddags precies te 10 ure, worden overgegaan tot den openbaren verkoop, om contant geld, van eenen deftigen en zindelijken INBOEDEL, bestaande o. a. in velerlei grove MEUBELEN, van Mahonij-, Acasia en ander hout, precieus mozaik marmeren TAFEL, BEELDJES, PENDULES, SPIEGELS, LAMPEN, VAZEN met O. I. vederen BLOEMEN, O. I. en andere PORSELEINEN. ZILVEREN THEE-SERVIES, TAFEL-, DESSERT- en verder ZILVERWERK, KRISTAL-, GLAS-, PLATED-, VERLAKT-, KOPER-, TIN-, BLIK- en IJZERWERK, welgevulde BEDDEN, MATRASSEN, DEKENS, *Smirnasche* en andere TAPIJTEN, MEUBEL- en VALGORDIJNEN, fijn DAMAST- en ander TAFEL- en BEDLINNEN, ORANJEBOOMEN, OLEANDERS, en andere HEESTERS en BLOEMEN, eene VIGILANTE en fraaije EZEL-TENTWAGEN.

Te bezigtigen den 27sten, 28sten en 29sten Junij 1850, van 10 tot 3 uur, tegen betaling van 10 cents per persoon.

In twee veilingen, te houden ten overstaan van Mr. *W. H. TAAIJ*, Notaris te *Arnhem*, in het Logement *den Vergulden Arend* van den Heer *J. W. TEN CATE* aldaar, op Dingsdag 16 en 30 Julij 1850, des avonds te 7 ure, zullen in het openbaar worden verkocht de navolgende te *Arnhem* liggende panden:

1o. Een hecht, sterk en goed onderhouden HUIS, staande in de Oeverstraat, Wijk B No. 146, met BINNENPLAATS, daarover gelegen groot en ruim ACHTERHUIS, en annexe STAL, uitkomende in de Gortemakersteeg. Dadelijk bij den toeslag in gebruik te aanvaarden.

Het Huis bevat verschillende BOVEN- en BENEDENKAMERS, deels Behangen, Gestukadoord en voorzien van SCHOORSTEENEN, verschillende KASTEN en andere GEMAKKEN, twee KELDERS, enz. In de aan de plaats uitkomende KEUKEN bevinden zich een REGENBAK en zeer goede WELWATERSPOMP, en in het groot en ruim Achterhuis groote BENEDEN- en twee BOVENKAMERS en zeer ruim PAKHUIS of WERKPLAATS, voorts daaraan annexe kleine STAL.

Dit perceel is door stand, ligging en ruimte zeer geschikt voor verschillende affaires en kadastraal bekend, Sectie O, No. 1833 en 1831 groot 3 roeden 52 ellen. Het zal in massa en in perceelen, bij billetten op te geven, worden geveild.

2o. Een Gebouw, waarin twee Woningen, liggende ter zijde en achter het huis van *M. HARMSEN*, aan de *Nieuwe Kraan*, met grooten daarachtergelegen TUIN, schietende tot aan den nieuwen Veerweg, lan s welken weg, behoudens de goedkeuring van de Stedelijke Regering op de teekening, toegestaan is te bouwen.

Dit pand zal mede in massa en twee perceelen, bij biljetten omschreven, geveild worden, en is kadastraal bekend, Sectie O, No. 991 en 992 groot 11 roeden 9 ellen.

Meerdere inlichtingen zijn over het 1ste perceel verkrijgbaar bij den Heer *A. VAN GOOR*, te *Arnhem* en over de beide perceelen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar ook de bewijzen van eigendom ter inzage liggen.

De Notaris *J. D. PASTEUR*, te *Doetinchem*, zal op Vrijdagen den 19den Julij en 2 Augustus, telkens des middags te 12 ure, ten huize van den Kastelein *ZIP*, buiten de Grutpoort te *Doetinchem*, publiek veilen en verkoopen:

Het zeer aangenaam aan den Straatweg van *Doesborgh* naar de Pruisische grenzen gelegen BUITENVERBLIJF *Groot Zande* genaamd, bestaande in hecht en sterk, goed onderhouden HEERENHUIS, waarin vijf BENEDEN- en twee BOVENKAMERS, KEUKEN, KELDER en alle gemakken tot eene fatsoenlijke woning behoorende; voorts KOETSHUIS, STAL voor 4 Paarden en 8 Koeijen, benevens twee DAGHUURDERS-WONINGEN, verder vruchtbare BOUWLANDEN, TUINGROND met fijne VRUCHTBOOMEN, opgaand HOUT, DENNEN- en AKKERMAALS-BOSSCHEN met fraaije Wandelingen, hebbende in het geheel eene grootte van 8 bunders 51 roeden; zijnde deze plaats door deszelfs gezonde drooge ligging, op een klein half uur afstands van *Doetinchem*, en een kwartier uurs van *Keppel* en *Hummelo*, rondom in de wandelingen en in de nabijheid der groote Landgoederen *Keppel* en *Enghuyzen*, bijzonder geschikt voor Zomer- en Winterverblijf.

Dit Goed, hetwelk des verkiezende dadelijk kan aanvaard worden, blijft inmiddels *uit de hand te koop*, te bevragen met *franco brieven* bij genoemden Notaris, bij wien alle inlichtingen te bekomen zijn.

TE KOOP, voor *f* 80, eene sterke en gezonde melkgevende EZELIN met haar VEULEN, geboren den 11den Junij ll., zijnde dezelve ook gedresseerd om onder den Zadel en voor een Wagentje te gaan. — En voor *f* 30 een sterke en gezonde Ezel, 2½ Jaar oud. — Adres bij *A. PETERS*, te *Belmonte* bij *Wageningen*.

† † † Bij Vonnis der Arrondissements Regtbank † † te *'s Gravenhage*, den 20sten Junij 1850 † gewezen, is *JOSEPH ABRAHAM VAN VOLLENHOVEN*, laatstelijk gedomicilieerd te *Leidschendam*, Gemeente *Veur*, thans verblijf houdende te *Arnhem*, ten verzoeke van zijnen Zoon *SALOMON JOSEPH VAN VOLLENHOVEN*, Vleeschhouwer, wonende te *Stompwijk*, uithoofde van onnoozelheid gesteld onder Curatele.

De Procureur des Verzoekers,
H. L. TROOST.

Au Public appréciateur d'Arnhem et de ses Environs.

L'encouragement que j'ai reçu à *la Haye*, *Utrecht* et *Amsterdam* (ma demeure permanente) m'engage à vous rendre visite pendant quelques semaines et de soumettre à votre criticisme mes **PRODUCTIONS DAGUERRÉOTYPES.**

Mes PORTRAITS sont non-renversés, c'est-à-dire, que la droite reste la droite et la gauche la gauche. Ils se font dans une chambre ordinaire, d'où la trop vive lumière est exclue, conséquemment les yeux sont clairs, distincts et bien ouverts. La durée de la pose n'est que de quelques secondes. On est rarement obligé de poser une seconde fois. La ressemblance est mathématique, l'effet de l'ensemble artistique, on dirait une belle gravure.

VENEZ VOIR ET JUGEZ!

F. LA MOILE,
Hôtel *des Pays-Bas* (*HOLTUS.*)

† † † Mr. *MALLAN*, *Chirurgijn Dentiste*, † † zal door menigvuldige bezigheden eerst heden en morgen, den 25 en 26sten Junij, te spreken zijn in het hôtel *het Zwijnshoofd*, over het inzetten van SILICIOUS KUNSTTANDEN door *zelfattractie*, het plomberen met zijn *Mineraal Succedaneum*, enz. Hij zet alle Tanden, die los zijn, weder vast, en verrigt alle werkzaamheden tot zijn vak behoorende.

DILIGENCE-DIENSTEN

VAN

D. BRONKHORST,

te Arnhem.

NIEUWE DIENST, *dagelijks van af 25 Junij e. k.*

Van *Nijmegen* naar *Arnhem*, 's morgens te 4½ ure, in *verband* met het vertrek van den 1sten SPOORTREIN, naar *Amsterdam*, en de DILIGENCEDIENST van *LIJBERS* te *Arnhem*, over *Doesborgh* naar *Genderingen*, *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle*, *Kampen* enz. enz.

Van het STATION te *Arnhem* naar *Nijmegen*, onmiddellijk *na aankomst* van den 2den SPOORTREIN van *Amsterdam* en *Utrecht*, omstreeks 1½ à 2 ure, waardoor het publiek gelegenheid heeft, om zonder oponthoud de reis naar *Nijmegen* voort te zetten.

NB. Het Kantoor voor *deze* DIENST is gevestigd bij *SPAAN* in het Logement *de Paauw*, en bij *D. BRONKHORST*, te *Arnhem*.

De gewone Diensten blijven als vroeger.

3de Dienst, van *Arnhem* naar *Nijmegen* des namiddags geregeld te 5 ure, na aankomst van de *Keulsche Stoomboot* te *Arnhem*, in plaats van te 4 ure des namiddags.

De ondergeteekende beveelt zich voortdurend in de gunst van het publiek.

Arnhem, 22 Junij 1850.

D. BRONKHORST.

*** *P. VAN ZWEEDEN*, Boekhandelaar te *Groningen*, heeft uitgegeven en is alom te bekomen:

Prof. *F. C. DE GREUVE*, **ORATIO** de spatii ac temporis notionibus quam accuratissime definiendis ad rite aestimandam infiniti summam significationem etc. 80 Ct.

Prof. *JULIUS BUDGE'S*

KORT BEGRIP DER BIJZONDERE

Natuurkunde van den Mensch.

Met 9 platen. Naar den tweeden Hoogd. druk. *f* 2.40.

VOOR GYMNASIËN:

Dr. *PH. TREGDER*,

BEKNOPTE GESCHIEDENIS DER

Grieksche en Romeinsche Letterkunde. *f* 1.40.

Dr. *R. ENGER*, BEKNOPTE

GRIEKSCHE SPRAAKKUNST.

Tweede druk. f 1.40.

Dr. *R. ENGER*, **OPSTELLEN** ter vertaling; ten gebruike zijner Grieksche Spraakkunst.

Dit laatste wordt in Julij algemeen verzonden.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f1.60 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.